

Resume

Natura 2000 område nr. 89, delplan for F53 Fanø

Områdebeskrivelse

Fanø er en næsten 20 km lang vadehavsø, og i fuglebeskyttelsesområdet på øen findes klitter, klitlavninger, klitheder, kærømråder og vidtstrakte strandenge. Langs østkysten desuden tagrørssumpe, og inde på øen flere nåletræsbevoksninger. Delområdet har en samlet størrelse på 4.439 ha.

Vigtigste naturværdier

I udpegningsgrundlaget indgår en række sjældne ynglefugle tilknyttet vådområder og kystzonen. Øens nordlige og nordvestlige strandenge og strande er meget vigtige som yngleområde for truede arter som hvidbrystet præstekrave, almindelig ryle og dværgterne. Hertil kommer sumpenes bestande af rørdrum, rørhøg og blå kærhøg, samt sporadiske forekomster af sandterne, som tidligere havde en højborg på Fanø. Bestandene af flere af arterne er faldende, og bl.a. er bestanden af almindelig ryle på Grønningens strandenge nu så lille, at den også er i fare for at forsvinde helt.

Forår og efterår raster et stort antal gæs, svømmeænder, vadefugle, måger og terner langs Fanøs kyster, og flere arter forekommer i antal af international betydning. Således er også ålegræsbevoksningerne og strandengene i Vigen ved Næs Søjord meget vigtige opholdsområder for store flokke af planteædende vandfugle.

Trusler mod områdets naturværdier

Gødningstilførsel til strandenge og andre lavbundsområder og den luftbårne kvælstofbelastning har medført ændringer af flora og fauna i engfuglenes levesteder.

Hovedparten af levestederne for yngle- og trækfuglene tilknyttet lysåbne naturtyper påvirkes af tilgroning. Tilgroning af enge og strandenge forringer livsbetingelserne for bl.a. hvidbrystet præstekrave, almindelig ryle, klyde og sandterne.

Uhensigtsmæssig hydrologi som følge af afvanding udgør en trussel mod de fugtige, vedvarende græsarealer og strandengene og dermed de fuglearter, som er afhængige af disse.

En intensiv drift på vedvarende græsarealer og strandenge i beskyttelsesområdet er en trussel mod arealernes funktion som levested for engfugle.

Overgræsning eller for lidt eller manglende græsning med husdyr er en trussel mod naturindholdet i en række lysåbne naturtyper som enge og strandenge. På strandengene trues den botaniske artsdiversitet og strandengenes funktion som levested for ynglefugle (bl.a. klyde, almindelig ryle, sandterne og havterne) og trækfugle (bl.a. lysbuget knortegås og klyde).

På Fanø er ynglefugle, særligt de arter, som yngler på strande, sandbanker og i klitområder, truede af menneskelige aktiviteter. Dette gælder især arter som hvidbrystet præstekrave og dværgterne.

Bl.a. ræv og krage udgør sammen med invasive arter som mink og mårhund betydelige prædatorer for især jordrugende og kolonirugende ynglefugle i området. Prædation vurderes især at være en trussel for arter som blå kærhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, almindelig ryle, sandterne, havterne og dværgterne i beskyttelsesområdet.

Målsætning og indsats

Planens formål er at sikre god-høj artstilstand for områdets udpegningsarter.

Ynglefuglearter, der er truede på nationalt biogeografisk niveau (almindelig ryle, sandterne og dværgterne), prioriteres højt. De ynglefuglearter som er fåtallige, og kun forekommer i 1 – 3 beskyttelsesområder i Danmark (hvidbrystet præstekrave og sandterne), får høj prioritering og styrket beskyttelse. Ligeledes prioriteres ansvarsarten lysbuget knortegås højt.

Forholdene for ynglende kystfugle på udpegningsgrundlaget sikres gennem et antal tilstrækkeligt store ynglesteder uden forstyrrelser og med mindsket prædation. Trækfuglene sikres egnede uforstyrrede fødesøgnings- og rasteplasser af tilstrækkelig størrelse.

Mange truede og fåtallige ynglefugles levesteder er ikke beskyttede som helhed (hverken i forhold til fysiske ændringer eller forstyrrelser), hvorfor der beskyttelsesmæssigt bør sættes særligt ind i forhold til bl.a. strande, enge, rørsumpe og dyrkede områder, der udgør væsentlige yngle- og fourageringsområder for arter på udpegningsgrundlaget.

Forholdene for blå kærhøg klyde, hvidbrystet præstekrave, sandterne og almindelig ryle og dværgterne sikres gennem hensigtsmæssig hydrologi, ekstensiv drift og om muligt mod forstyrrelse og prædatorer.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			

Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser		X		
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.				X